

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Tos/9/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116010268
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tobiaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8116010268.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tobiaša a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Mariána Sninského na neverejnom zasadnutí konanom dňa 7.6.2016, v trestnej veci odsúdeného C. Y., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu G. sp. zn. 4 PP/17/2016 zo dňa 11.4.2016 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z a m i e t a sťažnosť ods. C. Y..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 415 ods. 1 Tr. zák. v spojení s ust. § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. žiadosť odsúdeného C. Y., nar. XX.X.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. XTo/X/XXXX zo dňa 7.5.2013 v trvaní 7 rokov v trestnej veci vedenej na Okresnom súde T., sp. zn. XT/XXX/XXXX, zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí odsúdený sťažnosť. Odsúdený svoju sťažnosť písomne odôvodnil podaním, ktoré bolo súdu doručené dňa 18.4.2016. Uviedol, že trest mu začal plynúť 23.6.2011, od toho času sa snažil udržiavať a správať sa podľa ústavného poriadku, čo dodržiaval a bude sa snažiť dodržiavať. Za dobré správanie bol dobre vyhodnotený od pána pedagóga a bolo odporúčané jeho podmiennečné prepustenie. Za svoje konania sa hanbí a strašne ľutuje svoje konanie. Pýta sa, prečo má prokuratúra dojem, že by pokračoval v trestnej činnosti. Podotkol, že bol právoplatne odsúdený za trestný čin, trest si vykonáva v D., plní si svoje povinnosti, aby plnil svoj účel trest, na ktorý bol odsúdený. Nakoľko je prvýkrát vo výkone trestu, ľutuje svoj trestný čin a je si vedomý spáchania skutku, žiada, aby sa mohol zaradiť riadne do spoločného života. Od roku 2010 je rozvedený a s manželkou neudržiava žiaden kontakt, iba s deťmi. Naďalej by im chcel byť oporou. Od rodičov zdedil rodinný dom, do ktorého by sa nasťahoval a viedol riadny život. Má päťdesiatpäť rokov a nechce stráviť starobu vo výkone trestu. Počas výkonu trestu prišiel o mamu, sestru a teraz je ťažko chorý jeho starší brat. Ďalej ho čaká veľká radosť, počas výkonu trestu prišli na svet štyri vnúčatá. Podanie doručené krajskému súdu dňa 3.6.2016 sťažnostný súd podľa obsahu posúdil ako doplnenie dôvodov sťažnosti. V tomto podaní uviedol, že dňa 17.5.2016 bol preradený na výkon trestu do P. za účelom započatia s výkonom ochranného protialkoholického liečenia, ktoré mu bolo nariadené. Plynie z neho ďalej, že odsúdený žiada krajský súd, aby po ukončení liečby, ktorá bude trvať tri mesiace, na jeho žiadosť a vyhodnotenie tohto ústavu, rozhodol o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzalo, pričom zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že C. Y. bol rozsudkom Okresného súdu T. z XX.X.XXXX, sp. zn. XT/XXX/XXXX v spojení s rozsudkom Krajského súdu v G. z X.X.XXXX, sp. zn. XTo/X/XXXX

uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby § 208 ods. 1, písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. Odsúdenému bolo tiež uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.5.2013.

Odsúdený začal vykonávať trest odňatia slobody dňa 23.6.2011. Do výkonu trestu odňatia slobody bola odsúdenému zarátaná väzba od 23.6.2011 do 7.5.2013. Z uvedeného je preto zrejmé, že odsúdený, tak ako správne konštatuje súd prvého stupňa, už vykonal dve tretiny nariadeného výkonu trestu odňatia slobody. Formálny predpoklad podmiennečného prepustenia naplnený je.

Sťažnostný súd preto ďalej v rámci námietok sťažovateľa preskúmaval záver súdu prvého stupňa, či je alebo nie je u odsúdeného naplnený i materiálny predpoklad podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo správy ÚVTOS G. zo dňa 19.2.2016 vyplýva, že odsúdený bol dvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Správanie odsúdeného počas výkonu väzby bolo na požadovanej úrovni, negatívne sa neprejavil. Dňa 28.5.2013 bol premiestnený na výkon trestu odňatia slobody do oddelenia s miestom výkonu služby v D., správanie odsúdeného bolo na požadovanej úrovni a v súlade so stanoveným ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa. Príkazy a nariadenia príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže plnil bez pripomienok. Konflikty s odsúdenými nevyvolával. Primerane sa podieľal na plnení jednotlivých bodov stanoveného rozšíreného programu zaobchádzania, snažil sa o bezproblémový priebeh výkonu trestu. Pracovne zaradený v súčasnosti nie je, no v minulosti pracoval na rôznych vonkajších pracoviskách, kde podával priemerné pracovné výkony. Na podnet pedagóga sa zúčastňuje prednášok a besied s problematikou rôznych druhov závislostí, prevencie a násillia a pod. Zo správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v G. vyplýva menej priaznivá resocializačná prognóza s ohľadom na fyzický vek, nadmerné konzumovanie alkoholu, predošlé odsúdenia, ako aj postoj k páchanej trestnej činnosti. Záverom je konštatované, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča sa jeho podmiennečné prepustenie s dohľadom.

Z odpisu registra trestov je ďalej zrejmé, že odsúdený bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný, z toho dvakrát mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody. V štyroch prípadoch odsúdenia sa na neho hľadí, ako keby odsúdený nebol.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Na podmiennečné prepustenie odsúdený nemá automatický nárok, ale súd ho môže použiť len za splnenia zákonom stanovených podmienok, a to tak formálneho charakteru, ktorým je vykonanie v prejednávanej veci dvoch tretín súdom uloženého trestu odňatia slobody, ako aj materiálneho charakteru, a to preukázanie polepšenia odsúdeného, pričom vykonané dokazovanie musí jednoznačne viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený sa svojim správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon preto už nie je potrebný. Pokiaľ teda súd, na základe vykonaného dokazovania, nedospeje k bezpečnému záveru, že odsúdený sa polepšil, nemôže odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustiť. K splneniu materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, podľa názoru krajského súdu, teda dôjde až vtedy, keď odsúdený sa vo výkone trestu odňatia slobody dobre správa, pretože si uvedomuje nesprávnosť svojho doterajšieho konania spočívajúceho v páchaní trestnej činnosti, je odhodlaný viacej takto nekonať a aktívne prejavuje snahu po náprave.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zákonných ustanovení a vykonaného dokazovania, aj krajský súd dospel k záveru, že vykonané dokazovanie nevedlo k dostatočne odôvodnenému záveru, že sa odsúdený už doterajším výkonom trestu polepšil, a preto jeho ďalší výkon nie je potrebný, a to z týchto dôvodov.

Je potrebné prisvedčiť konštatovaniu súdu prvého stupňa, že súčasťou polepšenia odsúdeného je aj zmena postoja k trestnej činnosti, teda zaujatie kritického postoja k jeho trestnej činnosti, o to viac, keďže má sklon k páchaniu podobnej trestnej činnosti (bol za týranie blízkej a zverenej osoby už potrestaný). Zo samotného výsluchu odsúdeného nie je možné vyvodiť záver, že by k takej zmene postoja u neho došlo, ba priam naopak, svoju trestnú činnosť zľahčuje a potrestanie bagatelizuje. Z vyjadrení odsúdeného sťažnostný súd v tomto smere poukazuje na niektoré: „Spáchal som trestný čin, ale čo už spravím, keď sa to stalo.“, „Ľutujem, že som v base. Sme rozvedení, treba žiť ďalej.“, ďalej uviedol: „Ja som manželke v živote neublížil. Keď ku mne prišla polícia, ja som spal. Ja som nič nespravil. Ale uznávam, že som sa hádal, ale nikdy som manželke ani deťom neublížil.“

Z uvedeného možno dôvodiť, že odsúdený na verejnom zasadnutí konanom o jeho návrhu iba formálne deklaroval, že sa chce napraviť a v prípade prepustenia bude viesť riadny a slušný život. Z jeho výpovede totiž vyplýva, že skutok, z ktorého bol uznáný vinným, a ktorý súd právoplatným rozhodnutím posúdil ako týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., a za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, považuje len ako dôsledok hádky kvôli nevere manželky. Deťom ani manželke nikdy neublížil.

Uvedené, podľa názoru krajského súdu, naznačuje, že odsúdený svoju trestnú činnosť bagatelizuje, racionalizuje, ale tiež to, že odsúdený trestnú zodpovednosť za jej spáchanie popiera a zodpovednosť za vzniknutú situáciu prenáša na svoju bývalú manželku. Len ťažko potom možno dospieť k bezpečnému záveru, že si neadekvátnosť svojho konania uvedomuje, svoje konanie ľutuje a teda že zaujal k svojej trestnej činnosti kritický postoj, čo by mohlo naznačovať, že sa už doterajším výkonom trestu odňatia slobody poučil, a preto už jeho ďalší výkon nie je potrebný. Pre takýto záver teda súd prvého stupňa a ani krajský súd nemal žiaden podklad, a to ani s poukazom na záver hodnotenia ÚVTOS G., ktorý prepustenie odsúdeného s dohľadom odporučil. Posudzujúc hodnotenie vo vzájomných súvislostiach so všetkými v konaní zadováženými dôkazmi nie je spôsobilé privediť iný záver ako ten, že odsúdený nepreukázal polepšenie a nemôže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, keďže si odsúdený závažnosť svojej trestnej činnosti neuvedomuje a bagatelizuje ju.

Odsúdený počas takmer päťročného výkonu trestu odňatia slobody získal len dve disciplinárne odmeny, nebol ani raz disciplinárne potrestaný a podľa hodnotenia ÚVTOS G. primerane sa podieľa na plnení jednotlivých bodov stanoveného rozšíreného programu zaobchádzania, snaží sa o bezproblémový priebeh výkonu trestu. Relatívne dobré správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je potrebné hodnotiť len ako prispôbenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, motivované nanajvýš snahou odsúdeného byť podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, nesvedčí však aj o tom, že odsúdený sa naozaj už doterajším výkonom trestu odňatia slobody polepšil, a preto jeho ďalší výkon už nie je potrebný. Na tento záver potom nemá ani žiaden vplyv skutočnosť, že odsúdený v prípade prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody má zabezpečené bývanie v rodinnom dome, ktorý zdedil po svojich rodičoch.

Bez významu nezostáva ani skutočnosť, že odsúdený napriek záverom znaleckého posudku znalcov z odboru psychiatrie C.. T. C. a C.. I. V., ktorí u neho diagnostikovali syndróm závislosti od alkoholu s pseudopsychopatiáciou osobnosti a poruchy správania v stavoch alkoholovej opilosti, uznáva, že si vypil, ale popiera, že by bol alkoholikom. Správne preto poukazuje súd prvého stupňa, že zrejme bude potrebné, aby vo výkone trestu bolo započaté s výkonom ochranného protialkoholického liečenia, čo sa aj podľa vyjadrenia odsúdeného v doplnení dôvodoch sťažnosti už stalo.

Odsúdený má v odpise registra trestov celkovo šesť záznamov a aj keď štyri jeho odsúdenia sú zahladené, táto fikcia neodsúdenia na skutočnosť, že aj v týchto prípadoch sa trestného činu dopustil, sa nevzťahuje. V tomto smere sťažnostný súd poznamenáva, že už za týranie blízkej osoby a zverenej osoby odsúdený bol (rozsudok Okresného súdu T. sp. zn. XT/XX/XXXX zo dňa 21.1.2007).

Pokiaľ odsúdený v doplnení sťažnosti žiada, aby súd rozhodol až po uplynutí troch mesiacov, kedy je predpoklad skončenia ochranného protialkoholického liečenia, k tomu sťažnostný súd poznamenáva, že súdy vybavujú veci priebežne reflektujúc na skutočnosť, že v prípadoch ustanovených zákonom sú súdy povinné postupovať prednostne a urýchlene a nie podľa individuálnych požiadaviek žiadateľov.

Nepochybil preto súd prvého stupňa, keď návrh odsúdeného na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol, a krajskému súdu nezostávalo nič iné, len jeho sťažnosť postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.